

Warszawa, dnia 27 lutego 2019 r.

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**

ZPOW-611-1/19

INFORMACJA

o zasadach i sposobie zgłaszania list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego w wyborach zarządzonych na dzień 26 maja 2019 r.

1. Uprawnionymi do zgłaszania list kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego są komitety wyborcze, które uzyskały od Państwowej Komisji Wyborczej postanowienie o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego (art. 98 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. — Kodeks wyborczy – Dz. U. z 2018 r. poz. 754, 1000 i 1349 oraz z 2019 r. poz. 273).
2. Kodeks wyborczy określa następujące **warunki zgłoszenia listy kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego**:
 - komitet wyborczy może zgłosić w każdym okręgu wyborczym **tylko jedną listę kandydatów** na posłów do Parlamentu Europejskiego (art. 208 § 1 w związku z art. 338);
 - liczba kandydatów na liście nie może być mniejsza niż 5 i większa niż 10 (art. 342);
 - na liście kandydatów:
 - a) liczba kandydatów - kobiet nie może być mniejsza niż 35 % liczby wszystkich kandydatów na liście,
 - b) liczba kandydatów - mężczyzn nie może być mniejsza niż 35 % liczby wszystkich kandydatów na liście.

Jeżeli w wyniku obliczeń okaże się, że 35% liczby wszystkich kandydatów na liście jest liczbą ułamkową, wówczas należy dokonać zaokrąglenia w górę.

Przykładowo, jeżeli na liście zgłoszono np. 9 kandydatów, wówczas 35% liczby wszystkich kandydatów stanowi 3,15. Dlatego też liczba kandydatów - kobiet zgłaszanych na takiej liście nie może być mniejsza niż 4 i liczba kandydatów - mężczyzn nie może być mniejsza niż 4 (art. 211 § 3 w związku z art. 338);

- kandydat na posła do Parlamentu Europejskiego może być zgłoszony tylko **w jednym okręgu** i tylko **z jednej listy** kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego (art. 208 § 2 w związku z art. 338);

Kandydatem na posła w wyborach do Parlamentu Europejskiego może być osoba, która:

- 1) ma prawo wybierania w tych wyborach,
- 2) jest obywatelem polskim lub obywatelem Unii Europejskiej, niebędącym obywatelem polskim,
- 3) najpóźniej w dniu głosowania kończy 21 lat,
- 4) od co najmniej 5 lat stale zamieszkuje w Rzeczypospolitej Polskiej lub na terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej (art. 11 § 1 pkt 4).

Nie ma obowiązku zamieszkiwania na obszarze okręgu wyborczego, w którym kandydat zostanie zgłoszony.

Nie może być kandydatem na posła do Parlamentu Europejskiego osoba:

- 1) pozbawiona praw publicznych prawomocnym orzeczeniem sądu,
- 2) pozbawiona praw wyborczych prawomocnym orzeczeniem Trybunału Stanu,
- 3) ubezwłasnowolniona prawomocnym orzeczeniem sądu,
- 4) skazana prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub umyślne przestępstwo skarbowe,
- 5) wobec której wydano prawomocne orzeczenie sądu stwierdzające utratę prawo wybieralności, o którym mowa w art. 21a ust. 2a ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2186, z późn.zm),

- 6) będąca obywatelem Unii Europejskiej niebędąca obywatelem polskim, pozbawiona prawa wybieralności w państwie członkowskim Unii Europejskiej, którego jest obywatelem;
- lista kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego powinna być poparta podpisami co najmniej 10 000 wyborców stale zamieszkałych w danym okręgu wyborczym (art. 343). Jeżeli do zgłoszenia nie dołączono wykazu podpisów wyborców popierających listę kandydatów, oznacza, to że komitet wyborczy ma zamiar skorzystać z uprawnienia, o którym mowa w art. 210 § 2 Kodeksu wyborczego, co powinno być potwierdzone oświadczeniem pełnomocnika wyborczego lub osoby upoważnionej do zgłoszenia listy.

Listę kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego w danym okręgu wyborczym zgłasza się do właściwej okręgowej komisji wyborczej nie później niż do godz. 24.00 w dniu 16 kwietnia 2019 r.

3. **Uprawnionym do zgłoszenia listy kandydatów w imieniu komitetu wyborczego jest pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego (zwany dalej pełnomocnikiem wyborczym) lub osoba imiennie przez niego upoważniona** (art. 211 § 4 w związku z art. 338). Upoważnienie powinno zawierać:

- pełną nazwę komitetu wyborczego,
- nazwisko i imię pełnomocnika wyborczego udzielającego upoważnienia,
- wskazanie zakresu udzielonego upoważnienia, tj. upoważnienie do zgłoszenia list kandydatów w imieniu wymienionego z nazwy komitetu wyborczego na określonym obszarze,
- dane osoby upoważnionej.

Treść upoważnienia powinna zawierać wyraźne stwierdzenie, iż osoba wymieniona w upoważnieniu - **z podaniem jej nazwiska, imion, adresu zamieszkania i numeru ewidencyjnego PESEL** (w przypadku obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim - numeru paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość) - została upoważniona przez pełnomocnika wyborczego do zgłoszenia listy kandydatów (lub list) w imieniu wymienionego z nazwy komitetu wyborczego w okręgu wyborczym nr (lub okręgach wyborczych nr), albo na określonym obszarze. Zakres upoważnienia może obejmować również

wyznaczanie mężów zaufania do obwodowych komisji wyborczych (wystawianie im stosownych zaświadczeń), a także pełnienie funkcji męża zaufania przy wskazanej okręgowej komisji wyborczej lub rejonowej komisji wyborczej.

Upoważnienie powinno być opatrzone:

- datą wystawienia,
- własnoręcznym podpisem pełnomocnika wyborczego.

Osoba upoważniona przez pełnomocnika nie może upoważniać innych osób do zgłaszania list kandydatów.

Listę kandydatów zgłasza osobiście, na piśmie, pełnomocnik wyborczy lub osoba przez niego upoważniona (art. 211 § 4 w związku z art. 338).

4. W zgłoszeniu należy wskazać:

- **nazwisko i imię osoby zgłaszającej listę kandydatów** ze wskazaniem, czy zgłoszenia dokonuje pełnomocnik wyborczy czy upoważniona przez niego osoba oraz wskazaniem dokładnego adresu zamieszkania i w celach organizacyjnych numeru telefonu i adresu e-mail osoby dokonującej zgłoszenia;
- **nazwę komitetu wyborczego**, w którego imieniu dokonywane jest zgłoszenie listy kandydatów ze wskazaniem adresu jego siedziby;
- **oznaczenie numeru okręgu wyborczego**, w którym zgłaszana jest lista kandydatów;
- **nazwisko, imię** (wszystkie imiona zgodnie z danymi zawartymi w ewidencji ludności), **zawód i miejsce zamieszkania każdego z kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego** w kolejności ustalonej przez komitet wyborczy (art. 212 § 1 w związku z art. 338); **przy nazwisku kandydata należy obowiązkowo wymienić nazwę lub skrót nazwy partii politycznej, której kandydat jest członkiem** (nie więcej niż 45 znaków drukarskich, wliczając spacje — art. 212 § 2). Przy nazwisku kandydata, który **nie należy do żadnej partii politycznej należy obowiązkowo umieścić adnotację** „nie należy do partii politycznej”. Zgłaszający listę **może wnosić, by przy nazwisku kandydata, który nie należy do partii politycznej, umieścić adnotację** „popierany przez” wymieniając nazwę lub skrót nazwy tylko jednej

partii politycznej, która popiera kandydata (nie więcej niż 45 znaków drukarskich, wliczając spacje). Poparcie kandydata powinno być potwierdzone pismem właściwego statutowego organu danej partii, które należy dołączyć do zgłoszenia listy (art. 212 § 3 w związku z art. 338). Wniosek o takie oznaczenie kandydata może być zawarty w zgłoszeniu lub w odrębnym piśmie; zgłoszenie tego wniosku wraz z załączonym potwierdzeniem organu statutowego partii możliwe jest wyłącznie w czasie zgłaszania listy. Potwierdzenia poparcia może dokonać również terenowy organ statutowy partii, jeśli jest do tego uprawniony na podstawie statutu partii lub otrzymał pisemne upoważnienie od właściwego organu statutowego.

Zgłaszający wskazuje w zgłoszeniu nazwę lub skrót nazwy komitetu wyborczego, którym należy oznaczyć zarejestrowaną listę na urzędowych obwieszczeniach oraz na karcie do głosowania (art. 212 § 4 w związku z art. 338). Wskazany skrót nazwy komitetu wyborczego nie może różnić się od określonego w postanowieniu, o którym mowa w pkt 1.

Przykładowy wzór zgłoszenia listy kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego stanowi załącznik nr 1 do informacji.

5. Każda lista kandydatów powinna być poparta podpisami co najmniej 10 000 wyborców stale zamieszkałych w danym okręgu wyborczym. Do wymaganej liczby co najmniej 10 000 wyborców popierających listę kandydatów komitetu wyborczego wyborców nie zalicza się podpisów wyborców popierających utworzenie tego komitetu.

Prawidłowo sporządzony wykaz podpisów wyborców udzielających poparcia liście kandydatów zawiera na każdej stronie:

- **nazwę komitetu wyborczego zgłaszającego listę** (nie skrót nazwy komitetu),
- **numer okręgu wyborczego, w którym lista jest zgłaszana,**
- adnotację: „**Udzielam poparcia liście kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego zgłaszanej przez**
(nazwa komitetu wyborczego) **w okręgu wyborczym nr** (numer okręgu)
w wyborach do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 26 maja 2019 r.”

a następnie:

- **czytelnie wpisane nazwiska, imiona, adresy zamieszkania zgodne z adresem ujęcia w rejestrze wyborców, numery ewidencyjne PESEL** (w przypadku obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi — numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość) **oraz własnoręczne podpisy wyborców** udzielających poparcia liście (art. 209 § 2).

Adres zamieszkania obejmuje: nazwę miejscowości (miasta, wsi, osady) oraz nazwę ulicy i numer domu oraz numer lokalu (mieszkania). **Podawanie kodu pocztowego nie jest wymagane.** W miejscowościach, w których nie ma ulic konieczne jest wskazanie numeru domu (posesji). Podanie numeru lokalu dotyczy tylko budynków wielomieszkaniowych. **Brak danych lub niepełne określenie adresu zamieszkania spowoduje uznanie poparcia za złożone wadliwie.** Uznaje się **za prawidłowo** udzielone poparcie, gdy zamiast wskazania pełnego brzmienia nazwy miejscowości w rubryce „Adres zamieszkania” popierający posłuży się **powszechnie używanym i jednoznacznie rozumianym skrótem tej nazwy, jeżeli inne dane** dotyczące adresu zamieszkania (nazwa ulicy, nr domu, nr lokalu) **zostały podane zgodnie z wymaganiami.** **Za prawidłowo** udzielone poparcie uznaje się również takie, w którym zamiast dokładnego podania adresu zamieszkania w rubryce na to przeznaczonej **postawiono znak odnośnika do adresu wskazanego w pozycji bezpośrednio wyżej umieszczonej w wykazie podpisów, pod warunkiem, że osoby umieszczone w tych pozycjach zamieszkują pod tym samym adresem.**

Adres zamieszkania wyborcy udzielającego poparcia musi być zgodny z adresem, pod którym jest on ujęty w rejestrze wyborców.

Przykładowy wzór wykazu podpisów wyborców udzielających poparcia liście kandydatów stanowi załącznik nr 2 do informacji.

6. **Do zgłoszenia każdej listy kandydatów należy dołączyć:**

- **upoważnienie wystawione przez pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego do zgłoszenia listy kandydatów, jeżeli zgłoszenia listy kandydatów dokonuje osoba przez niego upoważniona** (zob. pkt 3);

- ewentualny **wniosek o oznaczenie kandydatów**, którzy nie należą do żadnej partii politycznej, nazwą lub skrótem nazwy popierającej partii, jeżeli wniosek ten nie został zawarty w treści zgłoszenia;
- **pisma organów statutowych partii politycznych potwierdzające poparcie** dla kandydatów umieszczonych na liście kandydatów, którzy nie należą do żadnej partii politycznej (zob. pkt 4);
- **oświadczenie** pełnomocnika wyborczego lub osoby upoważnionej do zgłoszenia listy kandydatów, **stwierdzające liczbę podpisów wyborców popierających listę** objętych wykazem podpisów (art. 212 § 5 pkt 1 w związku z art. 338);
- **wykaz podpisów wyborców popierających listę kandydatów**, o ile komitet wyborczy, w danym okręgu wyborczym, nie ma zamiaru skorzystać z uprawnienia, o którym mowa w art. 210 § 2 w związku z art. 338 Kodeksu wyborczego, tj. bez wymaganej liczby podpisów wyborców;
- **oświadczenie** pełnomocnika wyborczego lub osoby upoważnionej do zgłoszenia listy **o skorzystaniu z uprawnienia**, o którym mowa w art. 210 § 2 w związku z art. 338 Kodeksu wyborczego, o ile komitet wyborczy, w danym okręgu wyborczym, nie zgłasza listy na podstawie podpisów wyborców popierających listę kandydatów;
- **pisemną zgodę każdego kandydata o wyrażeniu zgody na kandydowanie** w wyborach do Parlamentu Europejskiego zarządzonych na dzień 26 maja 2019 r., ze **wskazaniem numeru okręgu wyborczego**, w którym kandydat wyraża zgodę na kandydowanie oraz **nazwy komitetu wyborczego**, z którego listy kandydat zgadza się kandydować.

Zgoda na kandydowanie powinna zawierać ponadto: imię (imiona), nazwisko, nazwisko rodowe, imiona rodziców, datę i miejsce urodzenia, adres zamieszkania, obywatelstwo, numer ewidencyjny PESEL kandydata oraz wskazanie nazwy partii, do której kandydat należy lub stwierdzenie, że nie należy do partii politycznej. Zgodę na kandydowanie kandydat opatruje datą i własnoręcznym podpisem (art. 212 § 5 pkt 2 w związku z art. 338);

Przykładowy wzór zgody na kandydowanie na posła do Parlamentu Europejskiego stanowi załącznik nr 3 do informacji;

- **pisemne oświadczenie każdego kandydata o posiadaniu prawa wybieralności** (art. 212 § 5 pkt 4 w związku z art. 338). Oświadczenie może być złożone na jednym dokumencie wraz ze zgodą na kandydowanie.

Przykładowy wzór zgody na kandydowanie na posła do Parlamentu Europejskiego stanowiący załącznik nr 3 do informacji zawiera oświadczenie o posiadaniu prawa wybieralności;

- **oświadczenie każdego kandydata — obywatela polskiego urodzonego przed dniem 1 sierpnia 1972 r.** w przedmiocie pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r.

Oświadczenie składa się według wzoru stanowiącego załącznik Nr 1a do ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów — art. 212 § 5 pkt 3. **Kandydat, który nie pracował albo nie pełnił służby albo nie był współpracownikiem** organów bezpieczeństwa państwa w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. **wypełnia tylko pierwszą stronę części A** formularza oświadczenia lustracyjnego, pozostawiając puste (niewypełnione) pozostałe strony. Prawidłowe wypełnienie polega na podaniu wymaganych informacji o charakterze osobowo-ewidencyjnym oraz **podkreśleniu (nie przekreśleniu)** właściwej treści oświadczenia (np. nie pracowałem/nie pracowałam, itd.)

Kandydat, który **odpowiednio pracował, pełnił służbę lub był współpracownikiem** organów bezpieczeństwa państwa w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. wypełnia następną stronę części A formularza oświadczenia lustracyjnego oraz część B.

Wzór oświadczenia lustracyjnego stanowi załącznik Nr 4 do informacji.

Jeżeli kandydat uprzednio złożył oświadczenie według wskazanego wyżej wzoru, zamiast oświadczenia **składa informację o złożeniu oświadczenia**, według wzoru stanowiącego załącznik Nr 2a do powołanej ustawy.

Wzór ten stanowi załącznik Nr 5 do informacji.

Z obowiązku złożenia oświadczenia lustracyjnego lub informacji o złożeniu oświadczenia zwolnieni są kandydaci urodzeni 1 sierpnia 1972 r. i później oraz obywatele Unii Europejskiej niebędący obywatelami polskimi.

W przypadku zgłoszenia kandydata — obywatela Unii Europejskiej niebędącego obywatelem polskim do zgłoszenia należy dołączyć ponadto:

— oświadczenie stwierdzające, że kandydat nie kandyduje w wyborach do Parlamentu Europejskiego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Przykładowy wzór oświadczenia stanowi załącznik nr 6 do informacji;

— oświadczenie stwierdzające, że kandydat nie został pozbawiony, na mocy orzeczenia sądu lub decyzji administracyjnej podlegającej zaskarżeniu, prawa do kandydowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego w państwie członkowskim Unii Europejskiej jego pochodzenia. Oświadczenie może być złożone na jednym dokumencie wraz oświadczeniem o niekandydowaniu w wyborach w innym Państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Przykładowy wzór oświadczeniu o niekandydowaniu w wyborach w innym Państwie członkowskim Unii Europejskiej stanowiący załącznik nr 6 do informacji zawiera oświadczenie o niepozbawieniu prawa do kandydowania;

— informację o ostatnim adresie zamieszkania kandydata w państwie członkowskim Unii Europejskiej jego pochodzenia. Oświadczenie może być złożone na jednym dokumencie wraz oświadczeniem o niekandydowaniu w wyborach w innym Państwie członkowskim Unii Europejskiej i o niepozbawieniu prawa do kandydowania w państwie członkowskim Unii Europejskiej jego pochodzenia.

Przykładowy wzór oświadczeniu o niekandydowaniu w wyborach w innym Państwie członkowskim Unii Europejskiej stanowiący załącznik nr 6 do informacji zawiera również informację o ostatnim adresie zamieszkania w państwie członkowskim Unii Europejskiej.

Dołączane do zgłoszenia dokumenty sporządzone w języku obcym muszą zostać złożone wraz z tłumaczeniem na język polski sporządzonym przez tłumacza przysięgłego (art. 7).

7. **Po zgłoszeniu listy kandydatów niedopuszczalne jest jej uzupełnianie** o nowych kandydatów, zamiana kandydatów, zmiana kolejności kandydatów na liście, a także

zmiana lub uzupełnienie oznaczeń przy nazwiskach kandydatów o partii politycznej popierającej kandydata, który nie należy do żadnej partii politycznej (art. 344 § 2).

Wyjątek przewidziany jest w art. 346 § 2 Kodeksu wyborczego, zgodnie z którym przewiduje, iż w przypadku gdy nazwisko kandydata skreślono z listy na skutek jego śmierci, co spowoduje, że na liście pozostaje mniej niż 5 kandydatów, okręgowa komisja wyborcza zawiadamia pełnomocnika wyborczego lub osobę, która dokonała zgłoszenia listy o możliwości zgłoszenia nowego kandydata. Uzupełnienie listy w tym trybie może nastąpić najpóźniej w dniu 13 maja 2019 r. (termin przedłużony zgodnie z art. 9 § 2 Kodeksu wyborczego) i nie wymaga zbierania podpisów wyborców popierających zgłoszonego kandydata.

8. **Tryb przyjmowania zgłoszeń przez okręgową komisję wyborczą, sposób dokonywania kontroli poprawności zgłoszenia i rejestracji listy okręgowej regulują art. 213-218 w związku z art. 338 Kodeksu wyborczego.** Od postanowień okręgowej komisji wyborczej, o których mowa w art. 215 § 3-5, art. 216 § 2 i art. 217 § 2 w związku z art. 338 Kodeksu wyborczego zgłaszającemu listę służy prawo odwołania do Państwowej Komisji Wyborczej, w terminie 3 dni od dnia doręczenia postanowienia okręgowej komisji wyborczej (art. 218 § 2 w związku z art. 338).

— * —

W załącznikach do niniejszej „Informacji” Państwowa Komisja Wyborcza zamieszcza, do wykorzystania pomocniczo, wzory dokumentów związanych ze zgłoszeniem listy kandydatów na posłów do Parlamentu Europejskiego.

Zastępca Przewodniczącego
Państwowej Komisji Wyborczej

Wiesław Kozielowicz